

VIII. ZDRAVSTVENA EKOLOGIJA

ZDRAVSTVENA KONTROLA NAMIRNICA I PREDMETA OPĆE UPORABE 205

Tablice:

1. Kontrola ispravnosti namirnica i predmeta opće uporabe u Zavodu za javno zdravstvo u Osječko-baranjskoj županiji u 2005. godini - po kategoriji uzorka 205
2. Kontrola ispravnosti namirnica i predmeta opće uporabe u Zavodu za javno zdravstvo u Osječko-baranjskoj županiji u 2005. godini - po vrsti pregleda 206
3. Broj pretraga ispravnosti namirnica i predmeta opće uporabe u Zavodu za javno zdravstvo u Osječko-baranjskoj županiji u 2005. godini - po vrsti pretrage.....206

ZDRAVSTVENA KONTROLA VODE ZA PIĆE I OSTALIH VODA..... 207

Tablice:

1. Rezultati zdravstvene kontrole voda u Osječko-baranjskoj županiji u 2005. godini 207
2. Uzroci zdravstvene neispravnosti voda u Osječko-baranjskoj županiji u 2005. godini.....208

KONTROLA ONEČIŠĆENJA ZRAKA..... 209

Tablice:

1. Zbirni podaci i ocjena količine ukupne taložne tvari u zraku u Osječko-baranjskoj županiji u 2005. godini 209
2. Zbirni podaci i ocjena količine olova, kadmija i talija u ukupnoj taložnoj tvari u Osječko-baranjskoj županiji u 2005. godini 210
3. Zbirni podaci koncentracije sumpor (IV)-oksida i dima u zraku u Osječko-baranjskoj županiji u 2005. godini 210

Slike:

1. Kretanje srednje mjesečne koncentracije sumpor(IV)-oksida i dima na mjernoj postaji 1, Osijek, F. Krežme 1 u 2005. godini 211
2. Kretanje srednje mjesečne koncentracije sumpor(IV)-oksida i dima na mjernoj postaji 18, Našice, B. Jelačića 6 u 2005. godini 211
3. Kretanje srednje mjesečne koncentracije sumpor(IV)-oksida i dima na mjernoj postaji 17, Zoljan, N. Zrinjskog 11 u 2005. godini.....212
4. Prikaz udjela peludi drveća, trava i korova u ukupnoj količini peludi u 2005. godini 212
5. Kretanje koncentracije peludi Ambrosie artemisifolie u 2005. godini 213
6. Prikaz rezultata mjerenja koncentracije peludi svih ostalih biljaka u 2005. godini 213

ZDRAVSTVENA EKOLOGIJA

ZDRAVSTVENA KONTROLA NAMIRNICA I PREDMETA OPĆE UPORABE

Tijekom 2005 godine Zavod za javno zdravstvo Osječko-baranjske županije izvršio je analizu 9.092 uzorka namirnica i predmeta opće uporabe, nad kojim je napravljeno 40.936 pretraga.

Najviše su bili zastupljeni brisovi, uzorci kruha, tjestenina, keksa i gotovih i polugotovih jela, na što se odnosilo 73% uzoraka.

Neispravnih uzoraka bilo je najviše kod brisova, sladoleda i mesa, na što se odnosilo 73% uzoraka, dok je najveći postotak neispravnih uzoraka nađen kod kruha, tjestenina i keksa, jaja i proizvoda od jaja i alkoholnih pića.

Najviše se pregleda odnosilo na kontrolu mikrobiološke čistoće i zdravstvene ispravnosti, na što se odnosilo preko 83% pregleda.

Neispravnosti u odnosu na vrstu pregleda najviše su se odnosile na kontrolu mikrobiološke čistoće i kontrolu mikrobiološke ispravnosti, na što se odnosilo 86% neispravnosti.

Gledano po tipu pretraga, preko 57% se odnosilo na briseve i mikrobiološki nalaz namirnica, a neispravnosti su se također odnosile na briseve, mikrobiološki nalaz namirnica, gdje je bilo 3% neispravnih nalaza.

KONTROLA ZDRAVSTVENE ISPRAVNOSTI VODE ZA PIĆE I OSTALIH VODA

U 2005. godini izvršeno je 53.882 kemijskih i mikrobioloških pretraga u 4.128 uzoraka vode, od čega najviše vode za piće (66%), potom voda za rekreaciju (14%) i površinskih voda (10%).

Voda za piće bila je neispravna u 26% analiziranih uzoraka, a najviše u uzorcima iz javnih vodoopskrbnih objekata (bez prerade) i zdenaca (individualna vodoopskrba). Voda iz javnih vodovoda bila je neispravna kod 22% uzoraka, ako se odbije neispravnost sirove vode od 95%, koja se kao takva ne koristi za vodoopskrbu, dezinficirana i prerađena voda bila je neispravna kod 14% analiziranih uzoraka.

Voda za piće bila je kemijski neispravna u 13,6% analiziranih uzoraka, a najviše u uzorcima iz javnih vodoopskrbnih objekata (bez prerade) i zdenaca. Voda iz javnih vodovoda bila je neispravna kod 13,5% uzoraka (prije prerade kod 74,9%, a nakon prerade i dezinfekcije kod 8%). Najčešći su uzroci kemijske neispravnosti vode za piće bile povišene koncentracije mangana i željeza.

Voda za piće bila je mikrobiološki neispravna kod 13,2% uzoraka, a najviše kod zdenaca. Najčešći je uzrok neispravnosti bio povećan broj kolonija. U uzorcima javnih vodoopskrbnih objekata izolirani su tijekom ljeta fekalni koliformi i streptokoki.

KONTROLA ONEČIŠĆENJA ZRAKA

Ispitivanja onečišćenja vanjske atmosfere grada Osijeka kontinuirano se provode od 1972. godine, a od srpnja 1995. godine postavljano je šest mjernih postaja za određivanje ukupne taložne tvari na području Osječko-baranjske županije (po dvije u Đakovu i Donjem Miholjcu , te po jedna u Valpovu i Belišću). Od ožujka 2001. godine ispitivanja su proširena postavljanjem dodatne dvije mjerne postaje za određivanje ukupne taložne tvari u Našicama i Zoljanu. Prema zahtjevu Grada Osijeka, lokacija mjerne postaje broj 10. od 2001. godine izmještena s lokacije Luka Tranzit – Nemetin, na novu lokaciju -Industrijska zona, Sv. L. Mandića ("Panonija"). U siječnju 2002. godine postavljena je postaja za mjerenje ukupne taložne tvari u Belom Manastiru. Za napomenuti je da je

lokacija mjerne postaje broj 3. u 2005. godini izmještena s lokacije Osijek, ul. Kneza Borne 53, na novu lokaciju - Osijek, Plješevićka 16.

U 2005. godini svakodnevno su vršena mjerenja koncentracije sumpor(IV)-oksida i tamnih čestica dima (čadi) na po jednoj postaji u Osijeku, Našicama i Zoljanu.

U ispitivanja općeg onečišćenja atmosfere ubrajamo svakodnevno određivanje srednje dnevne koncentracije sumpor(IV)-oksida i tamnih čestica dima. To su komponente u atmosferi naselja koje nastaju kao posljedica sagorijevanja goriva.

Prema klasifikaciji područja, s obzirom na rezultate mjerenja onečišćenja zraka u 2005. godini po koncentraciji sumpor(IV)-oksida i dima, sve tri mjerne postaje u Županiji pripadaju I. kategoriji, odnosno područjima u kojima nije prekoračena preporučena vrijednost. (slika 1.-3.)

Temeljem višegodišnjih ispitivanja dokazano je da onečišćenje grada Osijeka sumpor(IV)-oksidom i tamnim česticama dima nije značajno, ali se povećava onečišćenje zraka ukupnom taložnom tvari.

Prema klasifikaciji s obzirom na rezultate mjerenja onečišćenja zraka ukupnom taložnom tvari za 2005. godinu, 12 mjernih postaja spada u I kategoriju, tj. u područja u kojima nije prekoračena PV, dok 7 mjernih postaja spada u II kategoriju, tj. u područja u kojima se srednja godišnja vrijednost nalazi između preporučene i granične vrijednosti (postaja br 2. Županijska ulica 4, br 5. Osijek, Prolaz kod Snježne gospe, br. 6. Zeleno polje (Tvornica kekisa "SLOBODA"), br. 9. Ulica kralja Petra Svačića (Vatrogasni dom) i br. 10. Industrijska zona – Sv. L. Mandića ("Panonija"), br. 13. Valpovo - INA trgovina i br. 17. Zoljan, Tajnovac - nasuprot kčb. 1) (tablica 1.).

U ukupnoj taložnoj tvari, za svih devetnaest mjernih postaja, određivan je sadržaj metala i to sadržaj anorganskih spojeva olova i kadmija, te dodatno na tri mjerne postaje i sadržaj talija (Osijeku, u Našicama i u Zoljanu), sukladno važećim zakonskim propisima. (tablica 2.)

Prema klasifikaciji, s obzirom na rezultate mjerenja onečišćenja zraka sadržajem olova i kadmija u ukupnoj taložnoj tvari za 2005. godinu, svih 19 mjernih postaja spada u I kategoriju, kao i s obzirom na rezultate mjerenja onečišćenja zraka sadržajem talija u ukupnoj taložnoj tvari u sve tri spomenute mjerne postaje.

Zavod za javno zdravstvo Osječko–baranjske županije u suradnji s Udrugom za borbu protiv alergijskih bolesti započeo je u kolovozu 2001. godine mjerenje koncentracije peludi ambrozije u zraku na jednoj mjernoj postaji u Osijeku, F. Krežme 1, a od 2002. godine mjeri se i koncentracija peludi ostalih alergenih biljaka u zraku.

Područje istočne Hrvatske, posebice okolica Osijeka, evidentirano je kao područje s najvećom koncentracijom ambrozije u ovom dijelu Europe. Za preveniranje alergijskih simptoma od posebnog značaja za liječnika i bolesnika je podatak o početku i kraju peludne sezone, te sustavno mjerenje koncentracije peludnih zrnaca u zraku.

U 2005. godini je mjerena koncentracija peludi u razdoblju od 25. ožujka do 10. listopada 2005. godine. Najčešći je alergen tijekom proljetnih mjeseci bio pelud čempresa, topole i breze, a od svibnja je u zraku povećana koncentracija peludi trava, a od srpnja do kraja sezone najbrojniji alergen je pelud korova (ambrozije), čija koncentracija već sredinom kolovoza prelazi granicu od 30 zrnaca/m³, što izaziva alergijske reakcije kod ljudi.

Na Slici 4. prikazan je udio peludi drveća, trava i korova u ukupnoj količini peludi u 2005. godini.

Pelud našeg najjačeg i najčešćeg alergena, biljke iz roda *Ambrosia* već sredinom kolovoza prelazi granicu od 30 zrnaca/m³, što je koncentracija koja izaziva alergijske reakcije kod ljudi.

Pored Ambrosie najbrojnija je bila pelud koprive (por. Urticaceae), ali je to pelud niske alergenosti, pa kod ljudi ne izaziva veće zdravstvene probleme.

Na Slici 5. prikazano je kretanje koncentracije peludi Ambrosie artemisifolie u 2005. godini

Ukupna godišnja količina peludi ambrozije u 2005. godini iznosila je 4367 zrnaca sa maksimalnom dnevnom koncentracijom od 364 zrnca/m³, koja je zabilježena 30. kolovoza 2005. godine. Kako je granica alergijske reakcije za pelud ambrozije 30 zrnca /m³ na dan, vidljivo je da je na području grada Osijeka izmjerena maksimalna dnevna koncentracija puno veća od one koja izaziva alergijsku reakciju. U 2005. godini bilo je 32 dana kada je dnevna koncentracija peludi ambrozije bila >30 zrnca /m³. Ukupna polinacija ambrozije je trajala 118 dana.

Ustanovljeno da je tijekom dana najveća koncentracija u prijepodnevnim satima.

Na Slici 6. dan je usporedni prikaz rezultata mjerenja koncentracije peludi svih ostalih biljaka u 2005. godini.

ZDRAVSTVENA KONTROLA NAMIRNICA I PREDMETA OPĆE UPORABE

Tablica 1.

KONTROLA ISPRAVNOSTI I KVALITETE NAMIRNICA I PREDMETA OPĆE UPORABE U ZAVODU ZA JAVNO ZDRAVSTVO U OSJEČKO-BARANJSKOJ ŽUPANIJI U 2005. GODINI- PO KATEGORIJI UZORKA

KATEGORIJA UZORKA	Broj uzoraka			% neispravnih
	Ukupno	Ispravno	Neispravno	
Aditivi i začini	130	122	8	6,2
Alkoholna pića	130	126	4	3,1
Ambalaža	111	111		7,9
Bezalkoholna pića	191	176	15	7,3
Brisevi	5.550	5.144	406	13,7
Dječja hrana i dijetne namirnice				
Dječje igračke	16	16		
Drugo				
Gotova jela i polugotova jela	532	502	30	5,6
Jaja i proizvodi od jaja	36	35	1	2,8
Kava,kakao i čajevi	108	102	6	5,6
Kolači	99	89	10	10,1
Kruh,tjestenina,keksi	627	614	13	2,1
Masti i ulja	70	70		
Mesni proizvodi	63	56	7	11,1
Meso	67	34	33	49,3
Mliječni proizvodi	191	181	10	5,2
Mlijeko	52	43	9	17,3
Ostalo	15	15		
Posuđe,pribor i uređaji	41	41		
Povrće i proizvodi od povrća	113	106	7	6,2
Proizvodi od ribe	19	19		
Ribe,školjke i rakovi	3	3		
Sladoled	165	126	39	23,6
Snack proizvodi,sjemenke,plodovi i sl.	89	86	3	3,4
Sred.za održav.osobne hig.njegu i uljep.	61	61		
Sredstva za održavanje čistoće u kućans.	46	46		
Stočna hrana	121	100	21	17,4
Šećer,bomboni,čokolada i med	159	150	9	5,7
Voće i voćni proizvodi	134	128	6	4,5
Žitarice,leguminoze i brašno	153	142	11	7,2
UKUPNO	9.092	8.444	648	7,1

ZDRAVSTVENA EKOLOGIJA

Tablica 2.

KONTROLA ISPRAVNOSTI I KAKVOĆE NAMIRNICA I PREDMETA OPĆE UPORABE U ZAVODU ZA JAVNO ZDRAVSTVO U OSJEČKO-BARANJSKOJ ŽUPANIJI U 2005. GODINI- PO VRSTI PREGLEDA

VRSTA PREGLEDA	Broj uzoraka			% neispravnih
	Ukupno	Ispravno	Neispravno	
Kontrola zdravstvene ispravnosti	1.349	1.276	73	5,4
Izdavanje certifikata	21	21		0,0
Kontrola kakvoće proizvoda	737	737		0,0
Kontrola mikrob.ispravnosti i kakvoće	77	71	6	7,8
Kontrola mikrobiološke čistoće	6.254	5.773	481	7,7
Kontrola mikrobiološke ispravnosti	545	468	77	14,1
Kontrola zdravstv. ispravnosti i kakvoće	109	98	11	10,1
UKUPNO	9.092	8.444	648	7,1

Tablica 3.

BROJ PRETRAGA ISPRAVNOSTI I KAKVOĆE NAMIRNICA I PREDMETA OPĆE UPORABE U ZAVODU ZA JAVNO ZDRAVSTVO U OSJEČKO-BARANJSKOJ ŽUPANIJI U 2005. GODINI - PO VRSTI PRETRAGE

TIP PRETRAGE	Broj pretraga			% neispravnih
	Ukupno	Ispravno	Neispravno	
brisevi	16.686	16.180	506	3,0
kromatografija (nalaz ostataka pesticida)	3.648	3.648	0	0,0
kvalitet	4.743	4.743	0	0,0
metali	5.404	5.404	0	0,0
mikrobiologija namirnica	6.633	6.419	214	3,2
namirnice	3.822	3.724	98	2,6
UKUPNO	40.936	40.118	818	2,0

ZDRAVSTVENA KONTROLA VODE ZA PIĆE I OSTALIH VODA

TABLICA 1.
REZULTATI ZDRAVSTVENE KONTROLE VODA U OSJEČKO-BARANJSKOJ ŽUPANIJI U 2005. GODINI

	Ukupno uzoraka	KEMIJSKI			MIKROBIOLOŠKI		
		Br. uzoraka	Neispravno		Br. uzoraka	Neispravno	
			Broj	%		Broj	%
1. VODA ZA PIĆE	2704	2573	349	13,6	2601	343	13,2
1.1. javni vodovodi	2342	2317	315	13,5	2250	194	8,6
1.1.1 sirova voda - ukupno	214	199	149	74,9	135	54	40
sanitarna inspekcija po ugovoru	214	199	149	74,9	135	54	40
1.1.2 prerađena voda - ukupno	2128	2118	166	7,8	2115	140	6,6
sanitarna inspekcija po ugovoru	56	56	29	51,8	56	2	3,6
	2072	2062	137	6,6	2059	138	6,7
1.2. ostali javni objekti - ukupno	211	164	26	15,9	208	65	31,3
sanitarna inspekcija po ugovoru	14	14	8	57,1	14	8	57,1
	197	150	18	12	194	57	29,4
1.3. voda u originalnoj ambalaži	21	16	0	0	16	0	0
1.3.1. mineralna	7	7	0	0	7	0	0
sanitarna inspekcija po ugovoru	4	4	0	0	4	0	0
	3	3	0	0	3	0	0
1.3.2. izvorska	2	2	0	0	2	0	0
sanitarna inspekcija po ugovoru	2	2	0	0	2	0	0
1.3.3 .stolna	8	3	0	0	7	0	0
sanitarna inspekcija po ugovoru	8	3	0	0	7	0	0
1.3.4. soda	4	4	0	0			
sanitarna inspekcija po ugovoru	4	4	0	0			
1.4. individualna vodoopskrba	130	76	8	10,5	127	84	66,1
2. VODE ZA KUPANJE	691	607	352	58	691	119	17,2
2.1. bazeni sa slatkim vodom	582	582	351	60,3	582	91	15,6
otvoreni	184	184	98	48,3	184	8	4,3
zatvoreni	398	398	262	65,8	398	83	20,8
2.2. bazeni sa morskom vodom							
otvoreni							
zatvoreni							
2.3. jezera							
2.4. rijeke, jezera i šljunčare (prirodna kupališta)	109	25	1	4	109	28	25,7
2.5. morske plaže							

ZDRAVSTVENA EKOLOGIJA

TABLICA 2.
UZROCI ZDRAVSTVENE NEISPRAVNOSTI VODA U OSJEČKO-BARANJSKOJ ŽUPANIJI U 2005. GODINI

Pokazatelji *	Javni vodovodi- sirova voda		Javni vodovodi- prerađena voda		Ostali javni vodoopskrbni objekti	
	Br. određivanja	neispravno	Br. određivanja	neispravno	Br. određivanja	neispravno
Mutnoća	142	76	622	33	52	16
Utr.KMno₄	149	61	610	61	52	10
Amonijak	142	52	776	39	52	3
Fe	147	86	388	35	28	13
Mn	101	70	126	58	23	9
Al	49	4	37	11		
As	55	36			21	3
Pb	41	3				
Zn	41	4				
Suspendirana tvar	28	6				
Mineralna ulja	28	5				
Ukupni fenoli	28	3				
SiO₂	41	8				
UBB 22⁰C	135	27			208	53
UBB 37⁰C	135	38	2115	113	208	52
UK 37⁰C	135	24			208	17
FK 37⁰C	135	24			208	17
FS 37⁰C	135	23			208	17
PSM	95	15				
SRK	95	11			27	10

*Pokazatelji koji prelaze 5% neispravnosti u odnosu na broj određivanja (minimalni broj određivanja iznosi 20)

Izvor podataka: Zavod za javno zdravstvo Osječko-baranjske županije

KONTROLA ONEČIŠĆENJA ZRAKA

Tablica 1.

ZBIRNI PODACI I OCJENA KOLIČINE UKUPNE TALOŽNE TVARI U ZRAKU U OSJEČKO-BARANJSKOJ ŽUPANIJI U 2005. GODINI

Lokacija postaje	Karakter područja	Broj podataka	pH		UTT (mg/m ² dan)		$\bar{C}_{>PV}$ (200)	$\bar{C}_{>GV}$ (350)
			$\bar{C}$	C_M	$\bar{C}$	C_M		
Osijek, F. Krežme 1	C	11	6,87	8,52	196	386		
Osijek, Županijska 4	C	12	7,00	9,22	222	753	+	
Osijek, Plješevička 16	O	12	6,59	7,54	75	201		
Osijek, Vinkovačka cesta 1a	SI	12	6,72	7,47	173	359		
Osijek, Prolaz kod Snježne gospe bb	IS	11	6,93	7,98	260	689	+	
Osijek, Zeleno polje ("Sloboda")	IS	12	6,72	8,49	256	736	+	
Osijek, Bakarska bb (Zdravstvena stanica)	NT	12	6,78	7,36	173	723		
Osijek, Drinska bb (Zdravstvena stanica)	O	12	6,75	8,61	171	471		
Osijek, Ul. kr. Petra Svačića (Vatrogasni Dom)	NT	12	6,98	7,80	205	488	+	
Osijek, Sv.Leopolda Mandića	IS	11	7,02	8,12	207	811	+	
Đakovo, ind. Zona "Posavina"	IS	12	6,42	7,53	82	242		
Đakovo, Dom zdravlja	C	12	6,28	7,72	101	265		
Valpovo, INA trgovina (benzinska stanica)	O	12	7,00	7,53	237	431	+	
Donji Miholjac, Carinarnica	SI	12	6,71	8,13	114	440		
Donji Miholjac, Dom Zdravlja (ambulanta)	SS	12	6,61	7,92	83	283		
Belišće, Dom zdravlja (ambulanta)	IS	11	6,60	7,49	189	407		
Našice, OŽ Bolnica, Bana Jelačića 6	SI	12	6,18	6,81	79	250		
Zoljan, Tajnovac (nasuprot kčb. 1)	O	11	7,53	9,32	303	678	+	
Beli Manastir, Školska 5	O	12	6,06	8,02	103	288		

Oznake za parametre:

N - broj dana kad su vršena mjerenja

$\bar{C}$ - srednja vrijednost

C_M - maksimalna vrijednost

PV - preporučene vrijednosti

GV - granične vrijednosti

Oznake za karakter područja:

C - gusto naseljeni stambeni poslovni centar grada s individualnim ili centralnim grijanjem

IS- stambeno-industrijsko područje grada, srednje gustoće naseljenosti, ali pretežno industrijsko

NT- novi stambeni dio grada s rajonskim grijanjem (toplana)

O - područje obiteljskih kuća s vrtovima, male ili srednje gustoće naseljenosti, individualno grijanje

SI- stambeno-industrijsko područje grada, srednje gustoće naseljenosti, pretežno stambeno

SS- stari stambeni dio grada, gusto naseljen s individualnim ili klasičnim načinom grijanja

Izvor podataka: Zavod za javno zdravstvo Osječko-baranjske županije

ZDRAVSTVENA EKOLOGIJA

Tablica 2.
ZBIRNI PODACI I OCJENA KOLIČINE OLOVA, KADMIJA I TALIJA U UKUPNOJ TALOŽNOJ TVARI U OSJEČKO-BARANJSKOJ ŽUPANIJU U 2005. GODINI

Lokacija postaje	Karakter područja	Broj podataka	Olovo ($\mu\text{g}/\text{m}^2\text{dan}$)		Kadmij ($\mu\text{g}/\text{m}^2\text{dan}$)		Talijski ($\mu\text{g}/\text{m}^2\text{dan}$)	
			$\bar{C}$	C_M	$\bar{C}$	C_M	$\bar{C}$	C_M
Osijek, F. Krežme 1	C	11	13	42	0,11	0,24	0,02	0,11
Osijek, Županijska 4	C	12	6	13	0,08	0,16	-	-
Osijek, Plješevička 16	O	12	7	16	0,11	0,30	-	-
Osijek, Vinkovačka cesta 1a	SI	12	10	22	0,10	0,22	-	-
Osijek, Prolaz kod Snježne gospe bb	IS	11	28	66	0,20	0,67	-	-
Osijek, Zeleno polje ("Sloboda")	IS	12	6	11	0,09	0,24	-	-
Osijek, Bakarska bb (Zdravstvena stanica)	NT	12	6	14	0,08	0,14	-	-
Osijek, Drinska bb (Zdravstvena stanica)	O	12	4	10	0,08	0,21	-	-
Osijek, Ul. kr. Petra Svačića (Vatrogasni Dom)	NT	12	26	62	0,17	0,57	-	-
Osijek, Sv.Leopolda Mandića	IS	11	7	19	0,07	0,12	-	-
Đakovo, ind. Zona "Posavina"	IS	12	9	58	0,13	0,36	-	-
Đakovo, Dom zdravlja	C	12	6	21	0,12	0,69	-	-
Valpovo, INA trgovina (benzinska stanica)	O	12	13	31	0,25	1,84	-	-
Donji Miholjac, Carinarnica	SI	12	6	15	0,15	0,59	-	-
Donji Miholjac, Dom Zdravlja (ambulanta)	SS	12	5	12	0,13	0,31	-	-
Belišće, Dom zdravlja (ambulanta)	IS	11	5	19	0,09	0,18	-	-
Našice, OŽ Bolnica, Bana Jelačića 6	SI	12	5	14	0,09	0,29	0,01	0,12
Zoljan, Tajnovac (nasuprot kčb. 1)	O	11	8	15	0,19	0,49	0,10	0,86
Beli Manastir, Školska 5	O	12	7	12	0,11	0,25	-	-

Tablica 3.
ZBIRNI PODACI KONCENTRACIJE SUMPOR (IV) - OKSIDA I DIMA U ZRAKU U OSJEČKO-BARANJSKOJ ŽUPANIJU U 2005. GODINI

Mjerna postaja	Karakter područja	Koncentracija SO_2 $\mu\text{g} / \text{m}^3$						Koncentracija dima $\mu\text{g} / \text{m}^3$					
		N	$\bar{C}$	C_{50}	C_M	C_{95}	C_{98}	N	$\bar{C}$	C_{50}	C_M	C_{95}	C_{98}
F. Krežme 1	C	349	23,75	21,92	64,31	47,58	53,77	349	10	8	63	25	34
Našice, Bana Jelačića 6	SI	350	19,98	19,93	53,35	32,78	36,43	350	9	7	56	27	36
Zoljani, N. Zrinskog 11	O	344	17,55	15,58	53,32	31,73	37,35	347	6	3	50	20	26

Oznake:

N - broj dana kad su vršena mjerenja

$\bar{C}$ - srednja 24-satna vrijednost

C_{50} - medijan ili centralna vrijednost

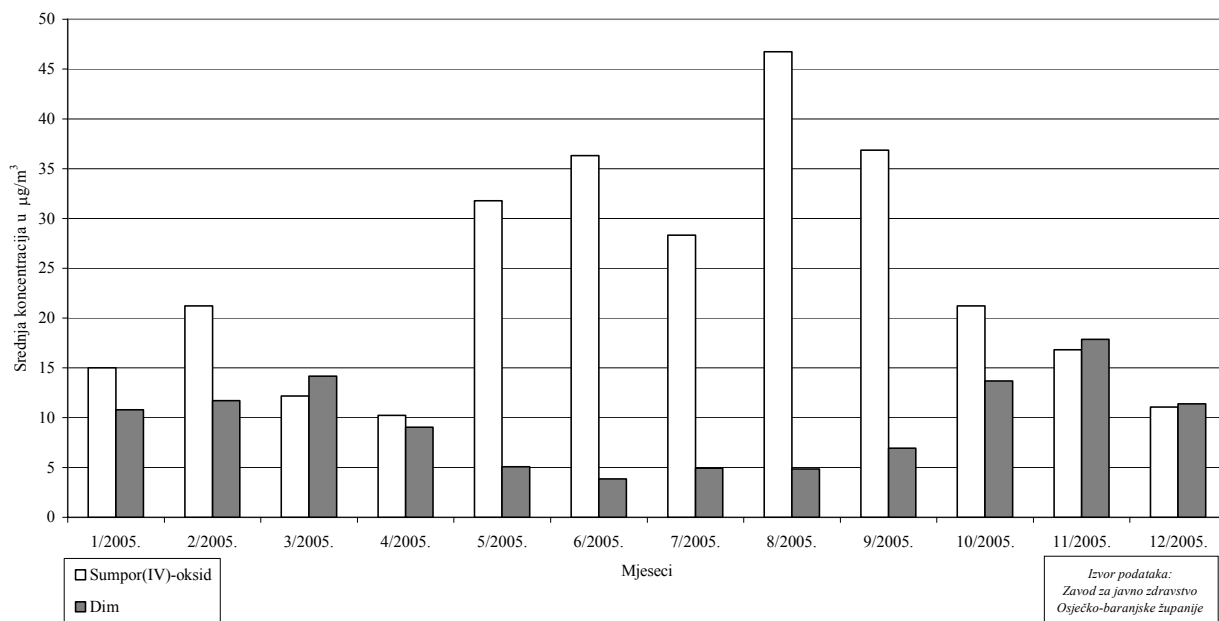
C_M - najveća 24-satna vrijednost

C_{95} - koncentracija od koje je 95% vrijednosti niže

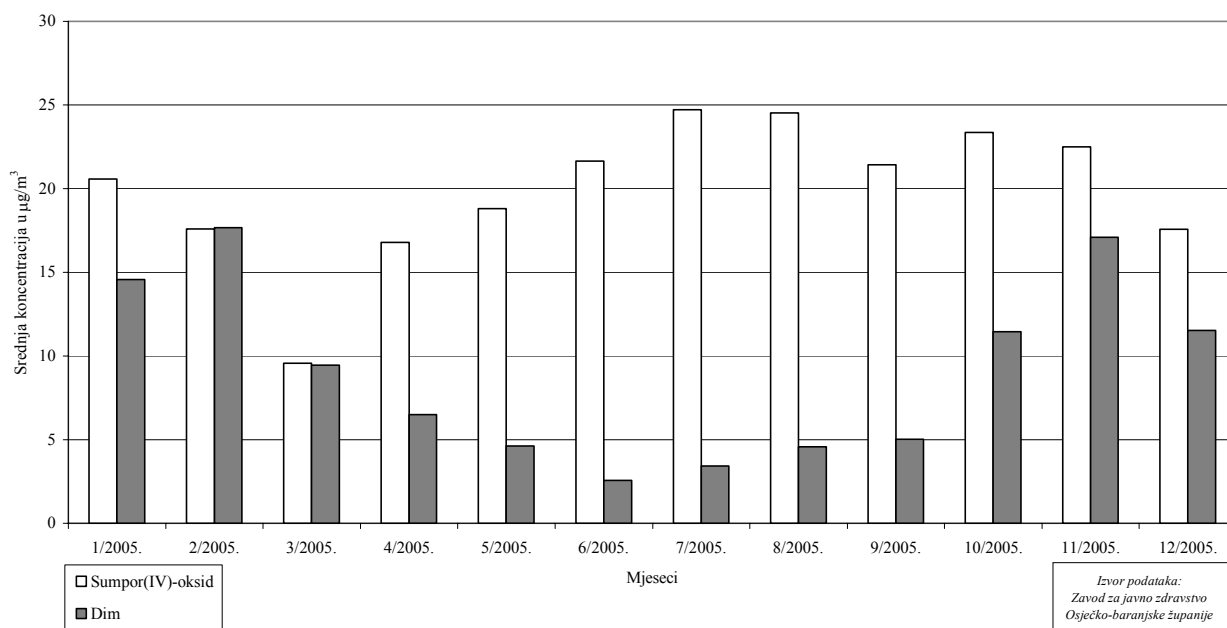
C_{98} - koncentracija od koje je 98% vrijednosti niže

Izvor podataka: Zavod za javno zdravstvo Osječko-baranjske županije

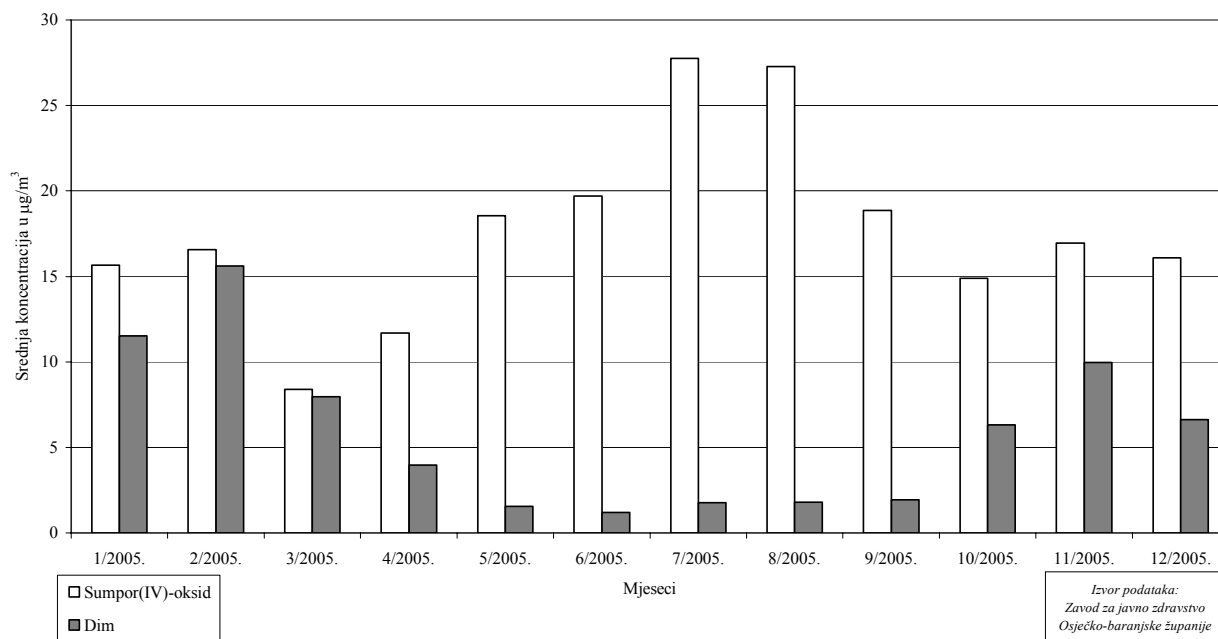
Slika 1.
KRETANJE SREDNJE MJESEČNE KONCENTRACIJE SUMPOR(IV)-OKSIDA I DIMA NA MJERNOJ POSTAJI BR.1, OSIJEK,
F.KREŽME 1 U 2005. GODINI

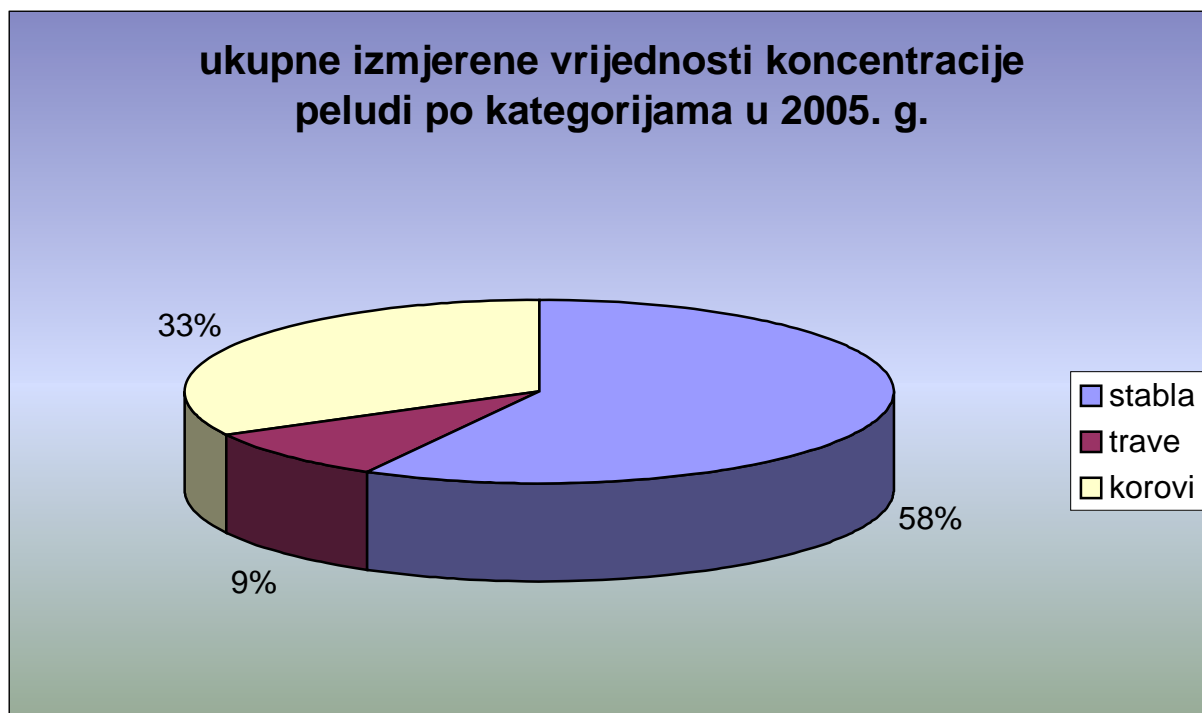
Slika 2.
KRETANJE SREDNJE MJESEČNE KONCENTRACIJE SUMPOR(IV)-OKSIDA I DIMA NA MJERNOJ POSTAJI BR.18, NAŠICE,
B.JELAČIĆA 6 U 2005. GODINI

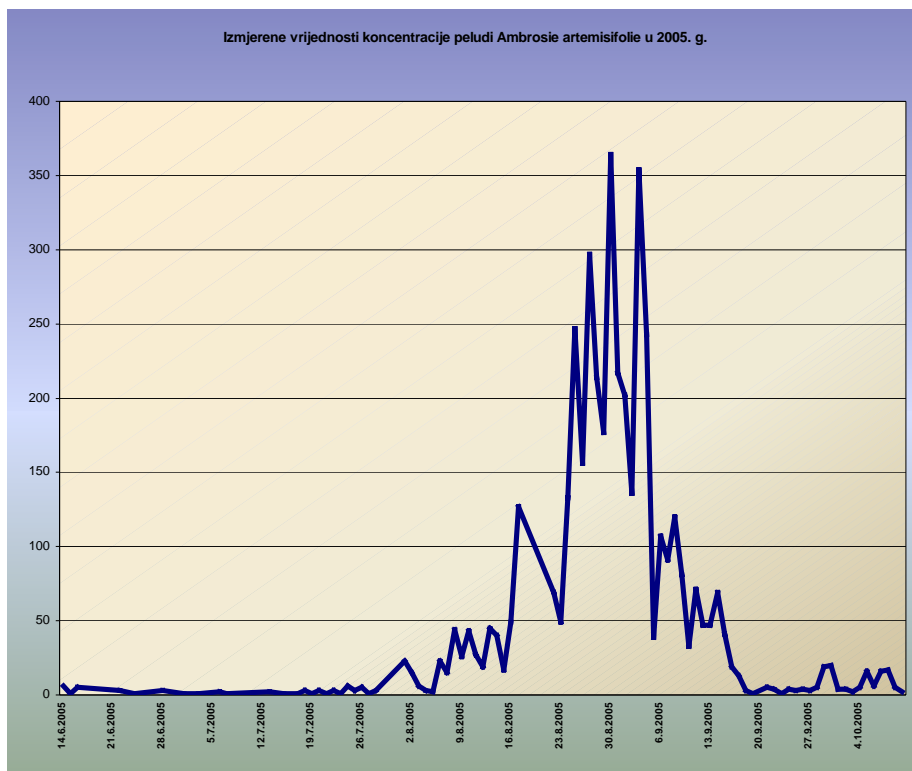
Slika 3.
KRETANJE SREDNJE MJESEČNE KONCENTRACIJE SUMPOR(IV)-OKSIDA I DIMA NA MJERNOJ POSTAJI BR.17, ZOLJAN, N.ZRINSKOG 11 U 2005. GODINI

Slika 4.
PRIKAZ UDJELA PELUDI DRVEĆA, TRAVA I KOROVA U UKUPNOJ KOLIČINI PELUDI U 2005. GODINI

Slika 5.
KRETANJE KONCENTRACIJE PELUDI AMBROSIE ARTEMISIFOLIE U 2005. GODINI

Slika 6.
PRIKAZ REZULTATA MJERENJA KONCENTRACIJE PELUDI SVIH OSTALIH BILJAKA U 2005. GODINI

